

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5P/85/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220201511
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2021:8220201511.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom JUDr. Ivom Paradam v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých 1) B. N., nar. X.X.XXXX a 2) P. N., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom XXX XX M. A. XX, t. č. umiestnení v Centre pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, 089 01 Svidník, zastúpení opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, deti rodičov V. N., nar. XX.X.XXXX a L. B., nar. X.X.XXXX, obaja bytom XXX XX M. A. XX, o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým, takto

r o z h o d o l :

I. N a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť maloletým B. N. a P. N., ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, 089 01 Svidník.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých B. N. a P. N. v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na každého z nich od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti na účet Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, 089 01 Svidník vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých B. N. a P. Čecha v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na každého z nich od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti na účet Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, 089 01 Svidník vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 1P/64/2020-5 zo dňa 5.6.2020, ktoré sa stalo vykonateľným dňa 5.6.2020 a nadobudlo právoplatnosť dňa 21.8.2020, súd začal

2 5P/85/2020

konanie bez návrhu o nariadenie náhradnej starostlivosti u maloletých B. N. a P. N..

2. Uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 4P/127/2020-7 zo dňa 28.8.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.10.2020, preniesol Okresný súd Bardejov príslušnosť na tunajší súd.

3. Rodičia nesúhlasili s nariadením ústavnej starostlivosti maloletým. V súčasnosti si vybavujú sociálne dávky a od apríla 2021 by mali dostať prvú dávku. Matka uviedla, že je pravdou, že bola podmienene odsúdená a podmienka trvá do decembra 2022. Na Okresnom súde Bardejov prebieha ďalšie konanie vo veci ohrozovania mravnej výchovy mládeže, pričom čaká na rozhodnutie súdu. Maloletým volala do Centra pre deti a rodiny Svidník skoro každý deň. Pýtala sa ich ako sa majú, čo jedli, avšak maloletí jej

už potom povedali, aby tak často nevolala, takže teraz im volá každý druhý deň. S otcom maloletých by sa dokázali postarať o maloletých.

4. Opatrovník súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti maloletým.

5. Centrum pre deti a rodiny Svidník uviedlo, že maloletí po prijatí do centra dňa 15.6.2020 chodia na IV. Základnú školu vo Svidníku, kde si plnia svoju povinnú školskú dochádzku. Maloletí sa postupne prispôbujú v skupine hygienickým pravidlám. Snažia si plniť svoje úlohy, keďže výučba prebieha dištančnou formou. Každý deň si plnia svoje úlohy s pomocou vychovávateľov, ktorí sú nápomocní pri učení. Je pravda, že rodičia sa zaujímajú o maloletých, telefonujú im. Boli ich navštíviť aj osobne dňa 20.8.2020 a aj v novembri, ale vzhľadom na pandemické opatrenia sa rozprávali iba cez balkón.

6. Súd vykonal dokazovanie uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 1P/64/2020-5 zo dňa 5.6.2020, správou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Bardejov, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 5.3.2021 a vyluchmi rodičov.

7. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

8. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní

3

5P/85/2020

možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

10. Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

11. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva minimálny rozsah výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu, ktorú musí mať dieťa zabezpečenú vždy. V súčasnosti podľa zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov činí výška životného minima na zaopatrené nepľnoleté dieťa a nezaopatrené dieťa sumu 29,42 eura.

12. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné .

13. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazyvali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní výživovaciú povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 215 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

15. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že uznesením o nariadení neodkladného opatrenia Okresného súdu Bardejov č. k. 1P/64/2020-5 zo dňa 5.6.2020, ktoré sa stalo vykonateľným dňa 5.6.2020 a nadobudlo právoplatnosť dňa 21.8.2020, boli maloletí B. N. a P. N. dočasne zverení do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník. Maloletí B. N. a P. N. boli dňa 15.6.2020 umiestnení v Centre pre deti a rodiny Svidník. Otec maloletých detí bol dňa 30.4.2020 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a dňa 18.5.2020 spolu s matkou maloletých detí odišli za prácou do Českej republiky. Svoje deti nechali v starostlivosti staršej dcéry U. N., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je matkou F. N., nar. XX.X.XXXX. Žije s partnerom F. N., nar. XX.X.XXXX. Rodina je v evidencii oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Bardejov od júna 2019 na základe podnetu detskej lekárky vo veci zanedbávania starostlivosti o mal. F.. Aj napriek tomu, že rodina pani N. je pravidelne monitorovaná pracovníkmi oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately z dôvodu ohrozovania mravnej výchovy už od roku 2015 (najskôr záškoláctvo dcéry J., neskôr aj U. a P.) neoznámili tomuto oddeleniu

4

5P/85/2020

svoj odchod do zahraničia a opustenie maloletých detí. Matka maloletých detí V. N., nar. XX.X.XXXX vykonávala trest odňatia slobody od 6.3.2017 do 17.5.2017, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 2T/190/2014 a od 18.5.2017 do 18.8.2018, ktorý jej bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/11/2017 zo dňa 9.2.2017 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová. Otec maloletých detí L. B. bol vo výkone trestu odňatia slobody od 30.4.2018 do 30.4.2020 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Prešov. V minulosti bol vo výkone trestu aj v roku 2015, pretože umožnil viesť záhaľčivý život dcére J., ktorá mala v jednom školskom roku vymeškaných 851 vyučovacích hodín. Matke bol v tom čase uložený trest povinnej práce. Obaja rodičia boli odsúdení pre ohrozovanie mravnej výchovy. Neodkladným opatrením vydaným Okresným súdom Bardejov sp. zn. 4P/123/2018 zo dňa 23.5.2018 boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti J. N., nar. XX.X.XXXX, ktorá je sestrou maloletých detí z dôvodu, že obaja rodičia boli vo výkone trestu odňatia slobody. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 6P/41/2018 zo dňa 18.12.2018 súd zrušil neodkladné opatrenie. Rodičia ohrozujú mravnú výchovu svojich detí od ich prvého dieťaťa J.. U každého z detí rodičov V. N. a L. B. eviduje oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámenia o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky. Rodičia boli opakovane odsúdení rôznymi trestami pre ohrozovanie mravnej výchovy mládeže. Dňa 11.11.2019 bolo oddeleniu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately doručené oznámenie o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky B. N., ktorý v mesiaci október 2019 vymeškal 54 neospravedlnených hodín. Ďalšie oznámenia boli prijaté dňa 06.02.2020 kedy B. N. vymeškal v januári 2020 76 neospravedlnených hodín a maloletá P. vymeškala 99 neospravedlnených hodín. Dňa 5.2.2020 bolo prijaté oznámenie o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky maloletého P., ktorý od 1.12.2019 do 31.1.2020 vymeškal 125 neospravedlnených hodín. Na základe týchto oznámení bolo vykonané šetrenie v domácnosti, ktorého sa zúčastnil sociálny kurátor, sociálna pracovníčka a vedúca oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. V čase šetrenia neboli maloletí B. a P. v škole, ale zdržiavali sa doma. Sociálny kurátor vykonal pohovor s maloletým B.. Pracovníčka a vedúca oddelenia vykonal pohovor s matkou za účelom zistenia príčin zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Matka uviedla, že nemá finančné prostriedky na to, aby mohla deti posilať do školy, pretože poberá iba prídavok na dieťa vo výške 70 eur a dávka v hmotnej núdzi jej bola zastavená. Vysvetlili jej dôvod, pre ktorý jej nie je vyplácaná dávka v hmotnej núdzi, a to, keď jej dcéra U. porodila dieťa, mala pracovníčke k dávke v hmotnej núdzi doložiť rodný list dieťaťa, ktoré sa narodilo jej dcére.

16. Z uvedených skutočností vyplýva, že rodičia dlhodobo umožňovali všetkým svojim deťom viesť záhaľčivý život. Matka je toho času podmiennečne odsúdená. Podmienka trvá do decembra 2022. Keďže

na Okresnom súde v Bardejove bude prebiehať ďalšie konanie vo veci ohrozovania mravnej výchovy mládeže, je vysoko pravdepodobné, že matka bude nepodmienečne odsúdená. Je zrejmé, že výchova maloletých je vážne ohrozená. Z uvedených dôvodov súd nariadil ústavnú starostlivosť maloletým. Zároveň súd zaviazal rodičov plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, pretože v súčasnosti sú bez príjmu. Rodičia sú povinní platiť výživné na účet Centra pre deti a rodiny Svidník, v ktorom sú maloletí umiestnení.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na
5 5P/85/2020

náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd nevidel dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.